

СТЕЦЕНКО В. П.

Уманський державний педагогічний університет

імені Павла Тичини

доцент, к.п.н.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ВЕБ-РЕСУРСІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Однією з головних причин посиленої уваги педагогів до проблеми упровадження веб-технологій є зручність та простота використання наявних інструментів для пошуку, створення та використання освітніх веб-ресурсів (ОВР). Використовуючи ОВР, можна суттєво підвищити ефективність навчального процесу, активізувати навчально-пізнавальну та самостійну діяльність учнів.

Веб-технологіями ми вважаємо інформаційні технології, використання яких дає змогу здійснювати опрацювання веб-ресурсів, розміщених у веб-просторі комп'ютерних мереж (локальних або глобальних). Веб-простір доцільно розуміти як інформаційну складову локальної або глобальної мереж, за допомогою якої здійснюється використання веб-ресурсів (текстових, графічних, звукових, відеоресурсів), що зв'язані між собою гіпертекстовими зв'язками.

Психолого-педагогічним аспектам використання ОВР присвячено праці О.М.Арестової, Ю.Д.Бабаєвої, Л.М.Бабаніна, О.Є.Войскунського, Б.С.Гершунського, С.Г.Григор'єва, В.В.Гріншкуна, Ю.І.Машбиця, А.В.Поршнева, М.Л. Смульсон, О.К.Тихомирова, К.С.Янга, та інших.

На сучасному етапі важливо формувати культуру роботи у веб-просторі, що передбачає оперативність, правдивість та актуальність поданих даних на веб-сайтах; критичне ставлення до них з боку користувачів; оцінювання сайтів за їх змістом, а не за кількістю різноманітних ефектів та функціональних елементів; формування «законодавства» та моралі щодо розповсюдження нелегальних продуктів у веб-просторі.

Використання ОВР певним чином впливає на формування та розвиток психічних структур особистості. Подібно тому, як друковані матеріали та технічні засоби стали основою розширення можливостей людського пізнання, фіксації і передавання досвіду, використання ОВР може збільшити потенціал людського мислення, активізувати певні зміни в структурі розумової діяльності. Використання веб-простору, в якому розміщено ОВР, сприяє формуванню таких характеристик мислення, як схильність до експериментів, гнучкість, логічність, структурність. Ці характеристики стосуються пізнавальних процесів, які пов'язані з творчою діяльністю та розв'язанням проблем. Перегляду підлягають уявлення

не тільки про мислення, але й про інші психічні функції: сприйняття, пам'ять, уявлення, емоції та ін. Перед психологами та педагогами постають завдання концептуального описання розвитку людської діяльності і психічних функцій людини в умовах технологізації і використання ОВР в навчально-виховному процесі.

Що стосується психологічного аспекту проблеми використання ОВР в навчальному процесі то, в першу чергу, цей аспект проявляється в особливостях сприймання людиною гіпертексту.

Дослідниками виявлено також некоректності використання гіпертекстової технології. При використанні гіпертексту відбувається додаткове когнітивне навантаження, яке виникає внаслідок збереження в короточасній пам'яті зв'язків між фрагментами гіпертексту. Знаходження і перегляд матеріалу без ознак, які відображають його структуру, призводить до надмірного навантаження на пам'ять, що утруднює ефективне розуміння конкретного фрагмента тексту.

Робота в мережі Інтернет хоча і потребує великого ступеня самостійності від студента, але її ефективність у значній мірі залежить від опосередкованого керівництва викладача, роль якого зводиться до консультування або пропозицій:

- вказати студенту шлях доступу до ОВР (навчальних матеріалів, курсів, консультацій тощо);
- стимулювати його самостійно добирати та творчо використовувати будь-який ОВР;
- спрямовувати його до самостійного створення та розміщення навчального матеріалу в локальних та глобальних мережах;
- навчити студента вибирати форми та методи навчання і здобуття освіти у мережі, що надасть можливості досягти мети і певного бажаного результату.

Психологічні аспекти використання ОВР в навчальному процесі проявляються і в тому, що:

- * при дидактично нецілеспрямованому сприйманні різноманітних за формою інформаційних об'єктів у свідомості особистості з'являються розрізнені уявлення, емоційні відгуки та окремі фрагментарні знання, які не мають чіткої структури;
- * жорстка регламентація роботи у веб-просторі мережі зменшує її пізнавальну привабливість;
- * інформаційний веб-простір постійно змінюється і адресні рекомендації ненадійні;
- * повільне завантаження ОВР викликає роздратованість користувача.

Включаючись у пошук та використання ОВР майбутній учитель інформатики потрапляє в нове психологічне середовище, яке вимагає від нього дотримання специфічних вимог: уміння виділити і відфільтрувати ОВР з інформаційного потоку; здатність коротко,

точно і грамотно формулювати повідомлення та запити для пошуку ОВР; вміння правильно розподіляти навантаження і швидко опрацьовувати отримані ОВР; критично оцінювати та добирати ОВР.

Таким чином, особистісна самореалізація студентів у межах особистісно-діяльнісного підходу відбувається у безперервному процесі саморозвитку та формування професійних компетенцій.

СТЕПАНЕНКО Т.Д.

Мариупольський державний університет

Научный руководитель: к.т.н., доцент Назаренко Н.В.

АВТОМАТИЧЕСКАЯ ОБРАБОТКА ЕСТЕСТВЕННОГО ЯЗЫКА

На сегодняшний день в компьютерной лингвистике существует ряд основных направлений, посвященных отдельным аспектам автоматической обработки естественного языка.

Перед компьютерной лингвистикой стоят, прежде всего, задачи лингвистического обеспечения процессов сбора, накопления, обработки и поиска информации. Наиболее важными из них являются [1]:

- автоматизация составления и лингвистической обработки машинных словарей;
- автоматизация процессов обнаружения и исправления ошибок при вводе текстов в ЭВМ;
- автоматическое индексирование документов и информационных запросов;
- автоматическая классификация и реферирование документов.

Рассмотрим подробнее одно из основных направлений – анализ текстов на естественном языке. Это направление появилось в связи с желанием решить проблему машинного перевода. Машинный перевод – это автоматический перевод текстов с одного языка на другой (например, пословный перевод научно-технической информации, патентов, документов, инструкций, программ ЭВМ с алгоритмического на машинный язык), а также научное направление, охватывающее круг проблем, которые возникают при автоматизации перевода. Система машинного перевода обычно содержит лингвистические описания входного и выходного языков, т.е. языков исходного текста и текста, полученного в результате перевода, и алгоритм, на основе которого выполняется данный перевод [2].

Независимо от того, на каком языке написан исходный текст, его анализ проходит одни и те же стадии. Первые две стадии (разбиение текста на отдельные предложения и на слова)